Mälestati Klaudia Taevi ja Therese Raidet

Reede, 28 Juuni 2013 14:15
Eesti Elu Nr. 26 2013

PROM FEST
PÄRNU RAHVUSVAHELINE OOPERIMUUSIKA FESTIVAL
PÄRNU INTERNATIONAL OPERA MUSIC FESTIVAL
www.promfest.ee

Toomas Kuteri eestvedamisel on Pärnus toimunud juba kaheksa rahvusvahelist Klaudia Taevi nim laulukonkurssi. Konkursi juurde tegi Kuter koos dirigent Erki Pehkiga ka ooperifestivali Promfest, kus astuvad üles laulukonkursi laureaadid. Sel aastal toodi publiku ette Teet Kase lavastuses Nikolai Rimski-Korsakovi ooper „Tsaari mõrsja". Kokku on Pärnus lavastatud juba kuus ooperit. Nende seas ka Mati Undi ainsaks ooperilavastuseks jäänud Rubinšteini „Deemon". Promfesti raames toimuvad ka meistrikursused lauljatele. Tänavu viis meistrikursusi läbi ooperimaailma megastaar Edda Moser.

Ammende villas oli 11. juunil Klaudia Taevile pühendatud muusikaõhtu, kus mälestati kunagist operetiprimadonnat Therese Raidet. Kontserdil esinesid Klaudia Taevi õpilased ja õpilaste õpilased. Õhtut juhtis Toomas Kuter, kes süütas Klaudia ja Therese mälestuseks küünlad ja meenutuste vahele laulis neile.

Klaudia Taevile mõeldes meenub Pärnu helilooja Leo Normeti hinnang: „Lauluõpetaja Klaudia Taevil oli hea tunnetus ja ta oskas kõik inimesed laulma panna. Tema fenomen seisneb selles, et ta pole kunagi ühtegi häält ära rikkunud."

Taevil on läbi aegade palju õpilasi olnud - ta andis põhiliselt algõpetust, parimad läksid edasi õppima Tallinna konservatooriumisse. Taevi kuulsaimaks õpilaseks on Pärnus sündinud metsosopran Urve Tauts, kelle hiilgeajad langesid kokku Estonia teatri kõrgtasemega, kui seal laulsid Margarita Voites, Anu Kaal, Georg Ots, Tiit Kuusik, Hendrik Krumm jt. Taevi viimasteks õpilasteks jäid Peeter Kaljumäe ja Toomas Kuter. Tänu Klaudia tutvustele said Pärnus õppivad noormehed Estonia teatrisse vabu pääsmeid ja tundsid kogu teatri repertuaari peast. Kui Kuterit võlus eelkõige ooper, siis Peeter Kaljumäed tõmbas rohkem opereti poole. Meenub, kuidas nooruke Toomas Kuter õhkas: „Tahaksin kunagi koos Margarita Voitesega esineda!". See unistus on Toomasel tänaseks täitunud. Peeter Kaljumäe unistuseks oli kunagi kohata Olaf Kopvillemit, kelle šlaagrid tal kõik peas olid. Ka Peetri unistus täitus - ta esines 1992. a Torontos terve Kopvillemi kavaga. Ja publiku seas istus maestro ise!

Kunagine Estonia operetitäht Therese Raide esines kõrge eani ja oli seltskonnas alati oodatud külaline, sest tal oli hea mälu ja talle meeldis põnevaid mälestusi teistega jagada.Therese oli alati kohal ka oma sõbranna Klaudiale pühendatud mälestusõhtutel ja elas kaasa temanimelistele lauluvõistlustele. Theresele mõeldes meenub helilooja Leo Normeti juubelile pühendatud kontsert Pärnus Ranna-hotelli salongis 2007.

Tollal 87-aastane Therese isegi tantsis veel! Koos Toomas Kuteri ja Peeter Kaljumäega esitas ta seal terve opereti-popurrii. Sellel õhtul sain Thereselt teada, et Boris Kõrveri ja Leo Normeti opereti „Hermese kannul" peaosa oli temale kirjutatud. Paraku keelati operett ära ja Therese vallandati teatrist. See oli 1948. a, kui operett kuulutati terves N.Liidus „kahjulikuks žanriks". Üliandekas Therese ei heitnud vallandamise pärast meelt ja astus teist korda konservatooriumisse - sedapuhku

klaveri erialale. Ta tegutses pikki aastaid lauljate kontsertmeistrina. Klaverisaatjana on Therese Raide rohkesti ka koos Toomas Kuteriga esinenud. Sedapuhku laulis Kuter oma armsa sõbra mälestuseks a cappella üksinda.

Sirje Vihma-Normet

0